

Çocukların Okul Başarısını

Artırmak için...

Beslenme, Kahvaltı ve Harçlık

İnsan beyinde yaklaşık on beş milyar beyin hücresi bulunduğu tahmin edilmektedir. İnsan zekâsının % 80'ni 8 yaşına kadar, % 20'si de ergenlik sonu dediğimiz 20-21 yaşlarına kadar tamamlanmaktadır.

Beyin hücrelerinin işlenmesi ve zekânın gelişmesi için gerekli vitaminin alınması gerekir. Buna bir de çocukların oyun oynarken harcadıkları enerjiyi de katarsak, sağlıklı ve dengeli beslenmenin önemi bir kat daha artmaktadır.

Sabah kahvaltısını yapmadan okula giden çocuklar; derslerde dikkatini toplamada, dersi dinlemede, problem çözme ve yorumlamada, etkinliklere katılmada açlığa bağlı olarak geri planda olacaktırlar.

Kahvaltı yapmadan ya da yemek yemeden okula giden bu çocuklara öğün aralarında bir şeyler verilmemelidir. Gerekirse okul harçlıklarının kesilmesi ya da tekrar gözden geçirilmesi (harçlıklarla besin değeri olmayan bir şeyler alacakları için) gerekir.

Yemek hazırlarken çocuklarında fikirlerinin alınması ve öğün saatlerinde sofrada olmaları sağlanmalıdır.

Çocuklara eğer harçlık verilecekse 1.2.3.4. sınıf öğrencilerine günlük, 5.6.7.8. sınıf öğrencilere haftalık, lise öğrencilerine ise aylık verilmesi uygun olabilir. Harçlığını zamansız harcayan çocuklara ara harçlık verilmemelidir. Amaç harçlığını uygun bir şekilde harcamayı ve tasarruf yapmayı öğretmektir.

Dua ve Moral

Çocuklara gösterilen sevgi, dil ile birlikte beden diliyle de gösterilmesi onların okul başarısını artıracaktır. Çocuklar okula giderken sarılarak ve öpülerek yollanmalıdır. Bu, çocukların kendilerini iyi hissetmelerini sağlayacağı için derslerine de olumlu etki yapacaktır.

Okula moralsiz giden çocuklar; okuldan, dersten, dersi dinlemekten, arkadaşlık ilişkisi kurmaktan, sorumluluk almaktan kaçınacaktır. Çocuğun okula öperek uğurlanması, Allah zihin açıklığı versin diye dua edilmesi sevildiğini ve kendine değer verildiğini hissetmesini sağlayacaktır. Bunun sonucunda çocuk okulu ve hayatı sevmeye, derslere ve etkinliklere katılmaya istekli olacaktır. Bu da çocuğun başarısını artıracaktır.

Çocuklara kızıldığı zaman beddua edilmemelidir. Çünkü anne babaların duasının Allah katında kabul edildiğine göre çocuklara edilecek beddua, büyüdüklerinde ana babasına asi davranan, söz dinlemeyen, suç işleyen ve toplumun karşısına bela olan bireyler olarak çıkabilir. Onun için çocuklara hayır dua edilmelidir.

Planlı Ders Çalışma

“Hiç kimse başarı merdivenlerini, elleri cebinde tırmanmıştır.”(J.K.Moorhead)

Descartes: “Plansız çalışan bir kimse ülke ülke dolaşıp hazine arayan bir kimseye benzer.” demektedir.

Genel olarak çocuklarda yetenek problemi olmadığı; sadece plansız ve programsız çalışmaya dayalı bir başarı düşüklüğü olduğu görülmektedir.

Bazı çocuklar aşırı ders çalışırken bazıları da çok az ders çalışmaktadır. Burada önemli olan çok ya da az ders çalışmak değil planlı çalışmaktır.

Planlı ve programlı çalışmada; çocuğun hem ders çalışmasına, hem dinlenmesine, hem televizyon seyretmesine hem de oyun oynamasına zaman bulunmaktadır. Planlı kimseler nerde, neyi, ne zaman, nasıl yapacaklarını bilen kişilerdir.

Planlı çalışma doğrultusunda öncelikle çocukların bir ders çalışma planı olmak zorundadır. Ders çalışma planıyla birlikte uygun ortamın da olması gerekmektedir.

Bu doğrultuda; uygun bir çalışma odasının olması, ders çalışırken müzik ve televizyonun kapalı tutulması, çocuğu rahatsız edecek kardeşlerine engel olunması ve çocuğun plana uyup uymadığının kontrol edilmesi önemlidir.

Kitap Okuma

Kitap okuma alışkanlığı kazanmamış çocukların kelime dağarcıklarının yetersiz olduğu görülmektedir. Buna bağlı olarak bu çocuklar, kendilerini ifade etmede zorlandıkları gibi sosyal etkinliklere katılmada da geri kalmaktadırlar.

Bu çocukların iletişimde ve cümle kurmada da eksikleri olduğu, yorumlama yeteneklerinin tam gelişmediği görülmektedir. Bunun için bu çocuklara kitap okuma alışkanlığının kazandırılması gerekmektedir.

Anne babalar, çocukların seviyesine uygun kitaplar çocuklarla birlikte almaları hem çocuğun sorumluluk duygusunu geliştirecek hem de almış olduğu kitapları okumasını sağlayacaktır.

Çocuklarla birlikte kitap okuma saati ayarlanmalıdır. Anne babanın her gün o saatte kitap okuması, çocuğa kitap okuma alışkanlığını kazandıracaktır. Bunun yanında dil gelişimi için her gün 10–15 dakika sesli kitap okumaları, çocukların dil gelişimine, yorumlama yeteneğine ve zekâsına büyük katkı sağlayacaktır.

Beklenti, Benlik Saygısı ve Güven

Öğrenci velileri çocuklarının okulda ve hayatta her zaman başarılı, kendi işlerini kendisi yapabilen, sürekli ders çalışan, okulun en gözde öğrencilerinden olmalarını isterler. Fakat beklentiler bazen gerçeklerle bağdaşmayabilir.

Birincisi beklentilerin çocukların yetenek ve kapasitelerinin üstünde olmasıdır. Genelde herkes çocuğunun zeki ve yetenekli olduğunu düşünür; fakat fazla ders çalışmadığından yakınır. Oysa bu çocukların küçük yaştan itibaren zihinsel gelişimlerinin bir gereği olan her şeyle oynamak isteyişi anne babaların, ona dokunma, bunu elleme, oraya gitme... gibi emirler doğrultusunda çocuklara neleri yapmamaları gerektiğini öğretmektedirler. Bunun sonucunda ders çalışmayan, araştırma yapmayan, çevreyi incelemeyen, kitapları karıştırmayan çocuklar, büyüdüleri zaman sadece etrafı gözlemleyen; fakat araştırma şevki kırılmış, ne yapacağını bilmeyen ve ders çalışmak istemeyen çocuklar olacaklardır.

İkinci olarak da çocukların güven ve sorumluluk duygularını geliştirme konusunda anne babalar, onları ikilem içinde bırakmaktadır. Ders çalışma konusunda çocuklara sonuna kadar güvenildiği halde kendi kararlarını verme ve uygulama konusunda onlara gereken güven ve destek verilmemektedir.

Çocukların yetenek ve kapasitelerine uygun bir beklenti içine girmekle beraber çocukların benlik saygısı ve sorumluk duyguları geliştirilmelidir. Kendine güvenmeden yapılan işler, sonbahardaki ağacın yaprakları gibidir. En küçük bir rüzgârda kendilerini yerde bulacaktır.

Aşırı Televizyon Seyretme ve Televizyon Programları

Çocuklar genelde televizyon ve oyunlardan artan zamanlarda ders çalışmaktadırlar. Oysa televizyon ve oyun, çocukların ders çalışmalarından sonra eğlendirici bir etkinlik olmalıdır.

Aşırı televizyon seyreden çocuklar; ödevlerini baştan savma yapan, derslerde dikkatini toplamakta güçlük çeken, hazırcı, gözleri yorgun ve beyin hücrelerini çalıştırmayan çocuklar olarak karşımıza çıkmaktadır.

Televizyonda seyredilen program bir de korkulu, sihirli, büyülü, mafya filmleri ise 1. kademe öğrencilerinde tırnak yeme, saldırgan, geceleri lavaboya gitmekten korkan çocuklar olacaktırlar.

İkinci kademe öğrencilerde ise ergenlikle beraber derslere çalışmadaki isteksizliğin iyice artmasına, onları model alması sonucu saldırgan, asi, hayalperest biri olmalarına neden olacaktır.

Öğrenci velilerinin çocukların yaş ve seviyelerine uymayan korkulu, sihirli, büyülü, vurucu kırıcı filmleri başta kendileri de izlemeyerek, çocuklarına örnek olmaları ve o tür programları yasaklamaları gerekir.

İletişimde Ben Dili ve Etkin Dinleme

Anne babalar genel olarak çocuklarıyla iletişim problemi yaşamaktadırlar. Anne babalar, çocuklarını kendi yetiştikleri çağa göre yetiştirmek istemektedirler. Bu da çocuklarla aile arasında iletişim problemine sebep olmaktadır.

Anne babaların dünyanın en değerli hazinesi olan çocuklarıyla iletişim kurarken onları yargılamadan, eleştirmeden, uzun uzun nasihat etmeden bir yetişkin gibi konuşmaları onların okul ve toplumsal hayattaki başarılarını artıracaktır.

Çocuklarla kurulacak iletişimde ben dilini kullanmak gerekir. Bu anlamda çocuğu suçlayıp kendisini savunmaya geçecek şekilde değil, yapılanlar karşısında duygu ve hissettiklerini çocuklara güzel bir şekilde ifade etmek gerekir.

Çocuklarla iletişim kurarken ve onları dinlerken aktif dinleme (zaman ayırmak, empati, geri bildirim, beden dili, fikirlerine saygı duymak) becerilerinin kullanılması çocuğun okul başarısını artıracaktır. Aksi takdirde tatlı sevginin yetersizliği çocuğu tatlı yiyeceklere, kimse görmeden mutfaktan yiyecek atıştırma, çalma, yalan söyleme gibi olumsuz davranışlara yöneltebilir.

Sorumluluk Duygusu Geliştirme

Toplumumuzda genel olarak çocuklar, sorumluluk duygusu gelişmiş bir birey olarak değil de bağımlı bir kişi olarak yetiştirilmektedir. Bunun sonucunda bu çocuklar, bağımlı kişiliğe bağlı olarak, arkadaşlık kurmaktan çekinen, içe kapanık, kendi ayakları üzerinde duramayan, kendi

kararlarını veremeyen çocuklar olarak karşımıza çıkmaktadır.

Anne babalar çocuklarının her şeylerine o kadar çok müdahale ediyorlar ki giyeceği ayakkabıdan tutun da seçeceği mesleğe kadar karışmaktadırlar. Yine çocukların ne zaman, nerde ve nasıl ders çalışacaklarına dahi anne babalar karar vermek istiyorlar. Hata bazı aileler ellerinden gelse ve müsaade edilse çocuklarının sınavlarına girmek isteyecekler.

Çocuklar belli bir yaşa geldikleri zaman da “Kocaman oldun, bensiz sen hiçbir iş yapamıyorsun.” demeye başlarlar. Anne babaların tutumu, kanatları yolunmuş kuştan uçmasını istemeye benzemektedir.

Çocukları okulda ve toplumsal hayatlarında başarılı kimseler olarak görmek istiyorsak, çocukların adına onların işlerini yapmaktan ve onların işlerini düşünmekten vazgeçmeliyiz.

Çocukların yaşlarına uygun görevler verilerek cesaretlendirilmeli, çocuğun çabası ve yaptıkları takdir edilerek bazen ödüllendirilmelidir. Çocukları başkaları ile kıyaslamak yerine dünü ile bugünü kıyaslanmalıdır. Çocuğun olumsuz davranışları yerine olumlu davranışları görülüp benlik saygısı yükseltilmelidir.

Tutarlı Davranma ve Kararlılık

Anne babalar çocuklarını eğitip yetiştirirken, söylem ve davranışlarıyla kararlı ve tutarlı davranmaları gerekir.

Kuralları koyarken ve uygularken kuralların nedenleri ve amaçlarını anlatmak, çocukların kurallara uymasını sağlayacaktır. Anne babalar, çocuklardan beklentilerini onlarla birlikte bir kâğıda yazarak evde uygun yere asması, ev içi kuralların benimsenmesi çocuğun toplumsal uyumunu kolaylaştıracaktır.

Anne babalar, koydukları kurallarda tutarlı olmaları kadar bu kuralları uygulamada da kararlı olmaları gerekmektedir. Televizyon seyretmek yemek yerken ve ders çalışırken yasaksa bu kural her zaman uygulanması gerekir. Bunun yanında annenin koyduğu kuralı baba, babanın koyduğu kuralı anne kaldırmamalıdır. Anne babanın çocuktaki saygınlığının azalmaması için her zaman kararlı ve tutarlı olmak gerekir. Bu da çocuğun toplumsal hayatta olduğu kadar okul hayatında da neleri yapması ya da neleri yapmaması gerektiğini ona öğretecektir.